

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Українська мова (професійного спрямування)

Шифр та назва спеціальності

Згідно освітньої програми

Спеціалізація

Згідно освітньої програми

Освітня програма

Згідно освітньої програми

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

1 або 2

Інститут

ННІ міжнародної освіти

Кафедра

Української мови (273)

Тип дисципліни

Обов'язкова ,

Форма навчання

Заочна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Дяченко Олена Валеріївна

Olena.Diachenko@khp.edu.ua

Ст. викладач кафедри української мови НТУ «ХПІ».

Досвід роботи - 19 років. Автор понад 50 наукових та навчально-методичних публікацій. Провідний викладач з дисципліни: «Українська мова (професійного спрямування)»,

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Вивчення дисципліни передбачає оволодіння студентами професійним мовленням, особливостями науково-технічного перекладання та редагування текстів, збагачення їхнього словника термінологічною, фаховою лексикою, опанування нормами сучасної української літературної мови, її функціональними стилями та особливостями мовленнєвої діяльності.

Мета та цілі дисципліни

Сформувати в майбутніх спеціалістів професійно зорієнтовані вміння й навички досконалого володіння українською літературною мовою у фаховій сфері; виробити навички оптимальної мовленнєвої поведінки в професійній діяльності.

Формат занять

Практичні заняття, самостійна робота, консультації. Індивідуальне завдання (реферат). Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

Програмні компетентності згідно освітньої програми зі спеціальності.

Результати навчання

Програмні результати навчання згідно освітньої програми зі спеціальності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредитів ECTS):

практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання з української мови на рівні повної загальної середньої освіти.

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступної дисципліни: "Історія та культура України".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Українська мова (професійного спрямування)» використовуються словесні, наочні, репродуктивні, проблемно-пошукові та практичні методи навчання: реферати, презентації, письмові роботи – завдання щодо оформлення наукових праць, ділових паперів, вправи на перекладання й редагування фахових текстів, дотримання норм української літературної мови. На практичних заняттях застосовуються ігрові методи, навчальні дискусії та диспути, аналіз ситуацій у професійній діяльності тощо.

Практичні заняття проводяться з використанням програми Microsoft Teams.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Лекційні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Змістовий модуль 1. Наукове й ділове спілкування як складники фахової діяльності.		
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.	1	-
1. Предмет, структура й завдання курсу.		
2. Мовне законодавство в Україні.		
3. Поняття «національна мова». Українська літературна мова, її ознаки (унормованість, наддіалектність, усна й письмова форми, стандартність, поліфункціональність, стилістична диференціація).		
Тема 5. Теоретичні засади діловодства.	1	-
1. Вимоги до укладання документів.		
2. Заява. Правила укладання заяв.		
3. Класифікація документів.		
4. Мовні кліше офіційно-ділового стилю.		
Змістовий модуль 2. Основи термінологічної та лінгвістичної підготовки фахівця.		
Тема 8. Теоретичні засади термінознавства.	1	-
1. Термінознавство як наука.		
2. Термін, його ознаки та функції. Поняття «дефініція».		

3. Види термінів (загальнонаукові, міжгалузеві, вузькоспеціальні).
4. Поняття «терміноелемент». Структурні типи термінів (прості, складні, складені ін.).
5. Вимоги до терміна.

Тема 11. Теоретичні питання перекладознавства.	1	-
1. Міжкультурна комунікація фахівця, її завдання. Поняття «перекладання» і «переклад».		
2. Види перекладання: за способом виконання (людське, машинне, комбіноване); за формою презентації (усне й письмове); за ступенем повноти передання інформації (повне, реферативне, анотаційне); за жанрово-стилістичними особливостями (ділове, публіцистичне, розмовне та ін.); за метою перекладання (спеціальне, або технічне; художнє).		
3. Види усного перекладання: переваги й недоліки.		
4. Комп'ютерне перекладання тексту: типи й причини помилок.		
5. Типи еквівалентності. Перекладання різних типів лексичних одиниць. Лексичні (термінологічні) паралелі. Приклади «хибних друзів перекладача».		
Загальна кількість годин	4	$\sum_{i=1}^n a_i = 0$

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Контрольні роботи	Вагові
Теми контрольних робіт	коефіцієнти b
Контрольна робота	1
Загалом	$\sum_{i=1}^n b_i = 1$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Наукове й ділове спілкування як складники фахової діяльності.	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.	4
1. Особливості мовної політики в Україні.	
2. Система стилів української літературної мови. Характеристика.	
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови.	5
1. Призначення та сфери застосування стилів.	
2. Мовні особливості стилів.	
3. Жанри реалізації.	
4. Стандартні звороти наукового стилю.	
Тема 3. Види оброблення навчальної літератури.	6
1. Особливості складання реферату.	
2. Види планів.	
3. Конспектування. Вимоги до конспектів.	
4. Оформлення інших видів наукових праць (стаття, тези, рецензія).	

Тема 4. Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови.	6
1. Призначення офіційно-ділового стилю. 2. Сфери поширення офіційно-ділового стилю. 3. Мовні особливості. 4. Оформлення цитат і посилань (покликань). 5. Розділові знаки в реченнях із цитатами.	
Тема 5. Теоретичні засади діловодства.	5
1. Основні поняття діловодства (документ, реквізит, формуляр, бланк). 2. Національний стандарт України (ДСТУ 4163–2003. Державна уніфікована система документації). Правила оформлення основних реквізитів. 3. Вимоги до укладання документів.	
Тема 6. Правила укладання ділових паперів.	6
1. Автобіографія. Правила оформлення автобіографії. 2. Резюме. Правила укладання резюме. 3. Правила звертання до посадових осіб (утворення імен по батькові, відмінювання прізвищ, правила відтворення запозичених прізвищ, кличний відмінок іменників). 4. Пояснювальна записка. Правила оформлення пояснювальної записки.	
Тема 7. Нормативність фахового мовлення.	5
1. Формування мовної особистості фахівця за умов білінгвізму. Причини мовної інтерференції. Суржик. 2. Культура мовлення як один із критеріїв професійної майстерності працівника. Ознаки культури мовлення (правильність, змістовність, точність, логічність, багатство, виразність, чистота, доречність, дотримання мовного етикету, образність). Причини недостатнього рівня культури мовлення фахівця, шляхи її підвищення. 3. Мовна норма. Типи норм (графічні, орфоепічні, акцентологічні, лексичні, орфографічні, словотвірні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні, пунктуаційні). 4. Особливості деяких норм української літературної мови: орфоепічні норми (правила наголошування деяких термінів); орфографічні норми (написання термінів разом, окремо або через дефіс); лексичні норми (розрізнення термінів-паронімів); стилістичні норми (тавтологія і плеоназм).	
Змістовий модуль 2. Основи термінологічної та лінгвістичної підготовки фахівця.	
Тема 8. Теоретичні засади термінознавства.	4
1. Інші мовні засоби вираження спеціальних понять: номенклатурні назви і професіоналізми. 2. Зв'язки термінознавства з іншими науковими дисциплінами.	
Тема 9. Шляхи виникнення нових термінів.	6
1. Способи творення термінів за рахунок використання внутрішніх ресурсів української мови. Поняття «термінологізація», «транстермінологізація». 2. Запозичення: ставлення до них, види, доречне їх застосування. Інтернаціоналізми. Національне та інтернаціональне в термінотворчому процесі. 3. Значення найпоширеніших греко-латинських терміноелементів. 4. Скорочування складних і складених термінів у науковому тексті, вимоги до їх творення та правопису. 5. Правопис термінів іншомовного походження.	

Тема 10. Термінологічне планування в Україні.	6
1. Поняття «термінологія» і «терміносистема». 2. Стандартизація термінів. Державні стандарти України. 3. Мовна та наукова картини світу. 4. Формування термінологічної бази фахівця (математичні, фізичні, хімічні, загальнотехнічні терміни; економічні терміни; терміни обчислювальної техніки; терміни обраного фаху). 5. Сучасна українська термінологія: історія, стан, проблеми, перспективи. Видатні термінознавці України. 6. Опанування 50 фаховими термінами з дефініціями.	
Тема 11. Теоретичні питання перекладознавства.	5
1. Способи перекладання (транскодування, калькування, описове перекладання). 2. Перекладацькі трансформації.	
Тема 12. Словники у професійному мовленні.	6
1. Лексикографія як наука про укладання словників. Типи лексикографічних праць. Структура словникової статті. 2. Термінографія. Види термінологічних словників. Принципи укладання термінологічних словників. 3. Електронні словники. 4. Проблеми використання словників на сучасному етапі розвитку української мови. Значення словників у професійній діяльності фахівця. 5. Особливості творення й уживання назв осіб за родом діяльності (професією, посадою, званням), назв знарядь праці, пристроїв, деталей.	
Тема 13. Граматичні труднощі перекладання термінів.	6
1. Правила перекладання термінів. 2. Перекладання назв процесових понять і наслідків дій. 3. Особливості вживання дієприкметників у науковому стилі. 4. Основні помилки під час перекладання термінів. 5. Редагування науково-технічних текстів.	
Тема 14. Граматичні труднощі вживання термінів і загальновживаних слів у наукових текстах.	6
1. Труднощі вживання термінів-іменників (родовий відмінок іменників чоловічого роду однини). 2. Правила використання числівників у мовленні фахівця. 3. Помилки у змісті й будові висловлювань (порядок слів; активні й пасивні конструкції; особливості керування в українській мові; правила застосування українських прийменників). 4. Прикметники й займенники в наукових і ділових текстах. 5. Особливості використання дієслівних форм у мовленні фахівця. Способи вираження наказу.	
Виконання індивідуального завдання	10
Загальна кількість годин	86

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання передбачає написання реферату, розкриваючи обрану тематику, демонструючи вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Обсяг реферату: 8–12 сторінок основного тексту. Реферат має бути оформлений відповідно до вимог, наведених у літературному джерелі [18]. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до екзамену.

Тема 1. Місце української мови серед інших мов світу

Тема 2. Виникнення української мови та писемності

Тема 3. Мова як суспільне явище. Функції мови

Тема 4. Мовне законодавство та мовна політика

Тема 5. Становлення й розвиток наукового стилю української мови

Тема 6. Особливості наукового тексту

Тема 7. Мовна й наукова картини світу

Тема 8. Правила оформлення бібліографічного опису книги

Тема 9. Становлення й розвиток офіційно-ділового стилю української мови

Тема 10. Класифікація документів

Тема 11. Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі

Тема 12. Сучасна українська літературна мова: виникнення, ознаки, значення

Тема 13. Функціональні стилі української літературної мови

Тема 14. Мовна норма. Типи норм української літературної мови

Тема 15. Лексичний склад української мови: слово, лексичне значення, багатозначні слова й контекст

Тема 16. Класифікація лексики української мови (групи слів за значенням, походженням, сферою й частотою використання)

Тема 17. Молодіжний сленг як мовне явище

Тема 18. Інновації в системі української мови та тенденції її розвитку в I пол. XXI ст.

Тема 19. Мовна інтерференція: причини виникнення, види

Тема 20. Суржик як соціолінгвістичне явище

Тема 21. Український мовний етикет, його особливості

Тема 22. Національна мова як компонент бізнес-культури

Тема 23. Мовне планування в Україні

Тема 24. Термінологічне планування в Україні

Тема 25. Термінологічні стандарти як дієвий інструмент поліпшення якості фахових текстів

Тема 26. Організація термінологічних досліджень у Науковому товаристві імені Тараса Шевченка

Тема 27. Сучасні проблеми й перспективи українського термінознавства

Тема 28. Термін як основа лексичного складу наукового стилю

Тема 29. Термінологічні запозичання в мові науки й техніки: причини, джерела, функції

Тема 30. Проблеми лінгвістичного впорядкування терміносистем української мови

Тема 31. Номенклатурні знаки: визначення, історія вивчення, типи

Тема 32. Актуальні проблеми сучасного термінознавства. Види лінгвістичних словників

Тема 33. Класифікація термінологічних словників

Тема 34. Українська термінографія за роки незалежності: здобутки й прорахунки

Тема 35. Хімічна термінологія української мови

Тема 36. Українська комп'ютерна термінологія

Тема 37. Українська машинобудівна термінологія

Тема 38. Термінологія охорони навколишнього середовища

Тема 39. Українська електротехнічна термінологія в її історичному розвитку

Тема 40. Українська економічна термінологія

Тема 41. Українська фізична термінологія

Тема 42. Українська математична термінологія

Тема 43. Українські й міжнародні організації зі стандартизації науково-технічної термінології

Тема 44. Проблеми комп'ютерного перекладання

Тема 45. Особливості вживання дієприкметників у науковому стилі

Загальна кількість годин

10

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. [Онлайн-курс "Про мову. Ділове спілкування українською".](#)
2. [Онлайн-курс "Є мова".](#)
3. [Онлайн-курс "Єдині".](#)
4. [Онлайн-курс "МовиТи".](#)
5. [Мультимедійний курс "Сучасна українська мова".](#)

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Українська мова професійного спрямування: метод. вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Українська мова" (професійного спрямування) : для студентів 1-го курсу Навч.-наук. ін-ту механіч. інженерії та транспорту / уклад.: К. В. Белова, В. В. Субботіна, Н. В. Писарська ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Форт, 2022. – 45 с. " [Електронний ресурс]

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57033>

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу "Українська мова": для студентів комп'ютерних спеціальностей / уклад.: С. М. Чернявська, О.М. Кринець, М.П. Заверюченко, М.Ю. Лухіна, Г.І. Сабадир. – Харків, 2022. – 40 с. [Електронний ресурс]

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57551>

3. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу "Українська мова": для студентів електроенергетичних спеціальностей / уклад.: С. М. Чернявська, О.М. Кринець, М.Ю. Лухіна, М.П. Заверюченко, Г.І. Сабадир. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 44 с. [Електронний ресурс]

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57550>

4. Методичні вказівки з курсу «Українська мова (професійного спрямування)» для студентів спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» / Укл.: С. М. Чернявська, О. М. Кринець, О. Є. Немерцова, О. В. Дяченко, Близнюк О. М., Масалітіна Н. Ю. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 38 с. [Електронний ресурс] <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/60446>

5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (професійного спрямування)» для студентів комп'ютерних спеціальностей / Укл. : В. А. Сухоруков, О. В. Шокуров, О. В. Дяченко – Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – 50 с. [Електронний ресурс]

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64492>

6. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів хімічних спеціальностей. Ч. I / Уклад.: Л. Я. Терещенко, С. М. Чернявська, С. А. Лещенко. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 23 с. [Електронний ресурс]

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64496>

7. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу «Українська мова» для студентів економічних спеціальностей / уклад. О.М. Крimeць, М.Ю. Лухіна, А.М. Гомон. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 40 с. [Електронний ресурс] <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64486>

8. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова» (професійного спрямування) для студентів 1-го курсу спеціальності 132 «Матеріалознавство» / Уклад.: В. В. Субботіна, Н. В. Писарська. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 44 с. [Електронний ресурс] <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64519>

9. Методична розробка до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів спеціальності «Фінанси і кредит» / Уклад.: Л. Я. Терещенко, А.М. Гомон. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 24 с. [Електронний ресурс] <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/69077>

10. Методичні вказівки з курсу «Українська мова (професійного спрямування)» для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей «Психологія, соціологія, соціальна робота, фізична культура і спорт» / Укл.: С. М. Чернявська, Т. О. Солодовник, О. Є. Немерцова. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 49 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/75823>

11. Методичні вказівки з курсу «Українська мова (професійного спрямування)» для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 161 «Хімічні технології та інженерія» / уклад. Д.В. Мірошніченко, О.М. Крimeць, М.Ю. Лухіна. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 41 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/75824>

12. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів хімічних спеціальностей. Частина II / Уклад. : Л. Я. Терещенко, С. М. Чернявська, В. А. Сухоруков. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 22 с. [Електронний ресурс] <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/81412>

13. Методичні вказівки з дисципліни "Українська мова (професійного спрямування)" [Електронний ресурс] : для студентів спец. "Комп'ютерні науки" / уклад.: С. М. Чернявська, С. Ю. Гавриленко, О. Є. Немерцова, О. В. Дяченко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 42 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/86971>

14. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Українська мова (професійного спрямування)" [Електронний ресурс] : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. "Хімічні технології та інженерія", ("Технічна електрохімія та хімічні технології рідкісних розсіяних елементів") / уклад.: О. М. Крimeць, М. Ю. Лухіна, С. А. Лещенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 42 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91669>

15. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни "Українська мова (професійного спрямування)" [Електронний ресурс] : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою "Енергоефективність і комп'ютерна хімічна інженерія" спец. G1 "Хімічні технології та інженерія" / уклад.: О. М. Крimeць, М. Ю. Лухіна, А. М. Миронов ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 44 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91670>

16. Методичні вказівки з навчальної дисципліни "Українська мова (професійного спрямування)" [Електронний ресурс] : для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. G2 "Технології захисту навколишнього середовища". Ч. 1. Наукове і ділове спілкування як складники фахової діяльності / уклад.: Н. В. Писарська, Т. Б. Новожилова, О. В. Дяченко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 23 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91779>

17. Офіційно-діловий стиль: правила укладання документів різних видів [Електронний ресурс] : навч. посібник / М. П. Заверюченко, О. М. Крimeць, С. М. Чернявська, О. В. Шокуров ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – 2-ге вид., перероб. та доп. – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 160 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/86970>

18. Система стандартів з організації навчального процесу. ТЕКСТОВІ ДОКУМЕНТИ У СФЕРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. Загальні вимоги до виконання. СТЗВО-ХПІ-3.01-2025.

Додаткова література

1. Голоюх Л.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Для студентів навчально-наукового фізико-технологічного інституту : навч. посібник. - Луцьк, 2022. - 192 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21232/1/posibnyk.pdf>

2. Підгурська В.Ю., Голубовська І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник / В. Ю. Підгурська, І. В. Голубовська. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. - 192 с.

<http://eprints.zu.edu.ua/33841/1/Pidgurska.pdf>

3. Мамич М.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчально-методичний посібник. 3-тє вид., доповнене і перероблене / М. В. Мамич. – Одеса : Фенікс, 2023. – 86 с.

<https://hdl.handle.net/11300/26524>

Інформаційні ресурси

1. <http://chak-chy-pravylny-my-hovorymo.wikidot.com/>

2. <http://kultura-movy.wikidot.com/>

3. <http://nepravylny-pravylny.wikidot.com/>

4. <http://www.mova.info>

5. <http://www.pravopys.net>

6. <http://repository.kpi.kharkov.ua>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,3	0,3	0,1	0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi k \cdot k_4$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

Πk – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, К, І, ...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої *O* з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

16.09.2025

Завідувач кафедри
Світлана ЧЕРНЯВСЬКА

Гарант ОП